

עפ"ג 45003/08 - נמרוד סופרי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ג 45003-08 סופרי נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: תיק חקר 199513029

בפני כבוד השופט הבכיר, ברנט- אב"ד
 כבוד השופט בורנשטיין
 כבוד השופט מיכלס
המערער נמרוד סופרי
 נגד
 מדינת ישראל
המשיבה

פסק דין

כללי

1. לפנינו ערעור על חומרת העונש שנקבע בוגר דין של בית המשפט השלום ברמלה בת"פ 20-05-26055 מיום 13.7.2023 (כבוד השופט איליה אורן), במסגרתו הורשע המערער, על פי הודהתו, בביוזע עבירות על **פקודת מס הכנסת (נוסח חדש) התשכ"א-1961 ("פקודה")** ואלו הן: אי הגשת דוח במועד לפי סעיף 216(4) לפקודה; אחראיות מנהלים לפי סעיף 224א לפקודה; אי העברת מס שנוכה לפי סעיף 219 לפקודה בקשר עם סעיפים 117, 116 ו- 166 לפקודה והתקנות שהותקנו מכוחם, ובקשר עם סעיף 222(ג) לפקודה וסעיף 224(א) לפקודה; אי הגשת דוח הכנסתות אישיות שניית במועד לפי סעיף 216 (4) ובקשר עם סעיף 222 (א) לפקודה.

2. על המערער נגזרו העונשים הבאים: מאסר בעבודות שירות למשך 4 חודשים, בהתחשב במגבלותיו של הנאשם. מאסר מותנה למשך 4 חודשים וה坦אי הוא כי המערער לא יעבור עבירות על הפקודה במשך 3 שנים מיום ריצויו בעבודות השירות. Kens בסך 20,000 ₪. על חמיש החברות בהן היה המערער מנהל פועל גזר בית המשפט קמא Kens כספי בסך 100 ₪.

3. בית משפט קמאקבע כי נוכח היקף המחורים הכלל של חמיש החברות המסתמכים בכ- 41 מיליון ₪ נגרמה פגיעה ממשית לערכיהם המוגנים, כאמור, סולידריות חברותית ושווון נשאה בנטל המס לשם שמירה ומינעת פגעה בקופה הציבורית. נקבע כי הגשת דוחות במועד הקבוע בדיון, מייצרת מגנון גביה ופיקוח סדריים ומאפשרת התנהלות תקינה של רשותי המס, ומכך שהעבירות בהן הורשע המערער בשל אי הגשת דוחות במועד פוגעת בשיטת הגביה והפיקוח של רשותי המס.

4. בית משפט קמאקבע את מתחם העונש ההולם כנע בין 3-12 חודשים מאסר ו Kens שבין 20,000 ₪ - 34,000 ₪. בעניין זה נתן בית משפט קמא את דעתו להיקף העבירות בהן הורשע המערער ולענישה הנוגנת בתחום עבירות המס. בית המשפט קמא אימץ את המתחם שנקבע בתיק המע"מ, המתיחס לאותה תקופה (ת"פ (רמלה) 17-09-09-63470).

עמוד 1

מדינת ישראל נ' סופרי מרכז הבניה בע"מ ואח' (19.12.2021) 63209-04-21 (19.12.2021), ועפ"ג (מרכז)
שם עמד המחדל על סך 430,000 ₪, והמערער ושתיים מהחברות הורשו.

5. אשר למקומו של המערער בתחום מתחם העונש קבע בית משפט קמא כי העונש יגזר בחלוקת התחתון של המתחם, וזאת בהתחשב בכך שהמערער הודה ולקח אחריות על מחדלו, שילם את המס בו חייב והסיר את כל המחדלים ואף טען כי קיימות לו יתרת זכות במס הכנסה בסך של כחצי מיליון ₪. כן הביא בית משפט קמא בחשבון את גילו, את מצבו הרפואי המורכב ואת מצבו הכלכלי.

טענות המערער

6. בית משפט קמא שגה בקביעת מתחם העונש הולם שגיאה מהותית. מתחם העונש צריך להיות בטוחו שנע בין מסר על תנאי ועד מספר חודשי עבודות שירות.

7. בית משפט קמא שגה במתחם העונש כיוון שלא התייחס לנטיות ביצוע הפעולות לפי סעיף 40(5) ל^ז חוק **העונשים התשל"ז-1977 (להלן-חוק)**.

8. בית משפט קמא לא נתן משקל מספק למצבו הרפואי של המערער אשר בשנת 2016 עבר אירוע מוחי קשה שהותיר אותו משותק חלקי בצד שמאל והוא היה מאושפז תקופה ארוכה בב"ח ו עבר שיקום. האירוע והמצב הרפואי בעקבותיו הם שגרמו לו לא להגיש דוחות במועד ולסגורת החברות.

9. הפגיעה בערכיים המוגנים הינה קטנה ביותר עד לא קיימת כלל ואין רלוונטיות להיקף המוחזרים הכלול של חמיש החברות המסתכם ב- 41 מיליון ₪ שכן לא נורם כל נזק לקופה הציבורית ולפי הדוחות שהוגש המערער הוא אף זכאי להחזיר מס בסך 500,000 ₪, אך שאין פגיעה ממשית בערכיים המוגנים לפי סעיפים 40ג ו- סעיף 40ט(4) לחוק.

10. בהתאם לפסיקה הנוגעת מתחם העונש הולם נע בין מסר מוותנה ועד למספר חודשי מסר לריצוי עבודות שירות, וקנס שבין 2,000 ₪ ועד 10,000 ₪.

11. שגה בית משפט קמא שהסתמך על תיק מע"מ המקביל ובהתאם אליו קבע את מתחם העונשה בתיק זה. בתיק המע"מ הסכים המערער קיבל על עצמו את העונש " כדי לסגור את התקיך", המחדל הוסר על ידו וביהם"ש המיר את עונש המאסר בפועל ב- 4 חודשים עבודות שירות וקנס. הקנס על החברות הוקtan לסכום מינימלי של 100 ₪ לכל חברה. זאת ועוד, מתחם העונש בתיק מע"מ לא אושר על ידי בית משפט של ערעור.

12. בהליך דנן, שעניינו עבודות לפי הפקודה וזאת בשונה מתיק המע"מ, הסכימו הצדדים על מתחם עונשה נמוך יותר שמתחיל ממاسر על תנאי ואין רלוונטיות להסכם שהו בערעור בתיק המע"מ, וגם משומם כך שגה בית משפט קמא שאימץ את המתחם שנקבע בערעור המע"מ.

13. העבירות בהן הורשע המערער הן עבירות מינימליות אשר דרך המלך לטיפול בהן צריכה להיות בהחלטה קנסות מינימליים ולא בהגשת כתבי אישום.

14. התקיים במע"מ ובמס הכנסה לא אוחדו לבקשתו של המערער, מכיוון שהמערער פעל כדי להסיר את המחדלים במס הכנסה. המערער נטל אחריות, הביע חרטה והסיר את כל המחדלים במס הכנסה ובמע"מ והדבר צריך להיזקף לטובתו במתחם העונש ובגזר הדין.

15. המערער, לשם הסרת המחדלים כולם, מכיר את נכסיו, והדבר לוקח זמן. המאמץ שעשה לשם הסרת כל המחדלים היה צריך לעמוד לזכותו של המערער כמי שנטל אחריות והביע חרטה, גם בקביעת מתחם העונש ההולם. המתחם צריך, כאמור, לנوع בין מסר על תנאי ועד מספר חדשניים בעבודות שירות, והעונש צריך להיזקף מתחתי מתחם העונשה ולא ברף הנמור של מתחם העונשה כפי שקבע בית משפט קמא, דהיינו כי היה על בית משפט קמא לגזר מסר על תנאי בלבד.

16. היה אף צריך להתחשב בנסיבות האישיות של המערער ובמצבו הרפואי המורכב. המערער שירת בצבא שירות מלא כלוחם והтенדב במשך 20 שנים במשטרה (במג"ב). המערער נעדר עבר פוליל, למעט תיק המע"מ המקביל. עוד צריכה לעמוד לזכותו של המערער העובדה ששיתף פעולה בחקירה והתנהל באופן אחראי להסרת כל המחדלים.

17. אשר לקנס טוען המערער שהמתחם ההולם צריך לנوع בין 2,000 ₪ ועד 10,000 ₪ ובהתחשב במצבו הכלכלי וה רפואי, יש להעמידו על סך 2,000 ₪ בלבד.

טענות המשיבה

18. יש לדחות את הערעור因为他 שכך מרבית טענות המערער הן בעניין קביעת מתחם העונש שקבע בית משפט קמא, ואין ערכאת הערעור נוטה להתערב בנושא זה אלא רק במקרים חריגים והמקרה שבענינו אינו חריג.

19. המערער ניהל חמיש חברות ובמשך תקופה של שלוש שנים רצופות ביצע עבירות מס, לא הגיע דוחות, התעלם מחובתו כלפי הרשות ולא דיווח על מחזורים בהיקף מצטבר של כ- 41 מיליון ₪ בכל החברות. כתוב האישום המתוקן ממנו 16 אישומים כנגד החברות והמערער.

20. מחדלי הדיווח הוסרו על ידי המערער בשינוי ניכר וזאת שלוש שנים אחרי הגשת כתב האישום. המערער לא הגיע דוחות נוספים של החברות גם בתקופה המאוחרת לתקופה שנידונה בתיק זה, ורק בשל כך האישומים בגין מחדלים נוספים אלו לא נכללו בכתב האישום שבערעור.

21. התנהלותו של המערער גרמה לכך שתיק מס הכנסה התנהל בבית המשפט קמא למעלה שלוש שנים כאשר רק לפני הטיעונים לעונש, שמועדם נדחה לבקשת המערער, הוסרו כל המחדלים וזאת כשתיים אחרי הכרעת הדין מיום 14.10.2021 ועד ליום מות גזר הדין ביום 13.07.2023.

22. בצדך קבע בית משפט كما כי השרת המשפטים מהוות שיקול בתוך מתחם העונש וקביעה זו תואמת לפסיקה בנסיבות דומות.

23. ביום"ש קמא נתן משקל למצבו הכלכלי והרפואי של המערער והערעור אינם מעלה טענות חדשות בנושאים אלו.

24. המשיבה לא הסכמה שתחתית מתחם העונש יהיה מסר על תנאי לכל העבירות גם יחד, אלא לכל עבירה בנפרד, כפי שעולה מהפסקה שהוגשה.

25. טענת המערער כי לא נגרם נזק לקופה הציבורית לא הוכחה בבית משפט كما, וגם אם יוכח כי לא נגרם נזק, עדין לא יהיה בדבר כדי להשפיע על קביעת המתחם ולא יהיה בכך כדי לסייע למערער ממשום שהעבירות לפי פקודת מס הכנסת, עסקאות ב"הכנסה שהושמטה" אוין רלוונטיות לגובה המס שהושמטה.

יתרה מכך, גם אם נcona טענת המערער כי לא נגרם נזק לקופה הציבורית, אין הדבר מרפא את הפגיעה בערכיהם המוגנים שנגמרת Mai הגשת הדוחות במועד לרשותו המס, כאשר גם בהסתרת המשפטים באיחור הרוב יש כדי להקשוט על פקיד השומה בבואו לאמוד את סכום השומה בזמן אמת. זאת ועוד, בהתאם לפסיקה, ועל אף חשיבות השרת המשפטים בעבירות המס, אין לתת לכך משקל מופרז שכן אין מדובר במעשה של חסד, אלא בפרעון חוב שניתן היה לגבות אותו מהמערער גם בדרכים אחרות.

26. אין לקבל את טענת המערער כי העבירות בוצעו כתוצאה ממצבו הרפואי, שלכאורה מנע ממנו להסיר את המחדלים במשך שלוש שנים. החברות המשיכו להפיק חשבונות, וניתנו למערער ולחברות אורך לשם הגשת הדוחות, כך שהדוח הראשון של שנת 2016 היה צריך להיות מוגש רק במרץ 2018.

27. אשר לכנס, הרי שניתנה למערער אפשרות לשולם בעשרים תשלומיים חדשניים בסך 1,000 ₪ בלבד, המערער נמנע מלהתייחס להיקף ההכנסות עליו לא דיווח, כמו גם שעלה פי טענתו שלו הוא זכאי להחזיר מס בסכומים גבוהים.

דין והכרעה

28. לאחר שיעינו בגזר דיןו של בית המשפט كما ושמענו את טענות הצדדים, הגיענו למסקנה כי אין מקום להתערבותנו בגזר דיןו של בית המשפט كما.

29. כידוע, "ערכתה הערעור הדינה בהשגות על עונש שהוטל על נאשם אינה גוזרת מחדש את עונשו, אלא עליה לבחון את סבירות העונש שהוטל עליו על ידי הערכה הדינית. התערבות ערכתה הערעור בחומרת העונש שהוטל על ידי הערכה הדינית מצומצמת למקרים חריגים של סטיה קיצונית מדיניות הענישה הרואיה, או כאשר נפלה טעות מהותית בגזר הדין (ראו: ע"פ 5316/13 **مسألة נ' מדינת ישראל (9.12.2013)**; ע"פ 9097/05 **מדינת ישראל נ' ורשלובסקי (3.7.2006) ; עפ"ג (מחוזי מרכז) 16811-10-16 מדינת ישראל נ' יצחק מצלאי פסקה 30 (19.03.2017)).**

30. חומרתן הרבה של עבירות המס נובעת מהפגיעה הקשה שלhn בערכיהם המוגנים, בכלכלה וביכולת של המדינה לככל ולתכן את מסגרת התקציב שלה בהתאם לגביה המס שמשלם לקופה הציבורית. גביה המס והפיקוח על הדיווח נעשית באופן טכני וסדור ובמועדים הקבועים בחוק ותכלית הדבר היא להקל את עבודה רשות המס וליעל אותה ככל שנייה.

שיטת המס נועדה להבטיח שמירה על עיקרונות השוויון וגבית מיסים לפני החוק, אשר מתבטאת גם בתשלום מס אמת על ידי כל הנישומים.

יפים בהקשר זה דברי בית המשפט העליון ברע"פ 512/04 **אבו עביד נ' מדינת ישראל פ"ד** נח(4) 381, 384 (2004):

"**בית-משפט זה חוזר והודיע שלאורך השנים את החומרה שבה יש להתייחס לעברינות כלכלית** וuberinot מס בכלל זה, נוכח תוצאות הרנסנית למשק ולכלכלה ולמרקם החברתי, ונוכח פגיעה הקשה בערך השוויון בנשיאות נטל חבות המס הנדרש לצורכי מימון צרכיה של החברה ולפעולתן התקינה של הרשות הציבורית. העברינות הכלכלית, וuberinot המס בכללה, איננה مستכמת אף בגין כיסופים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לנשאה שוונונית בעול הכספי הנדרש לשיפור צורכי החברה, ובתשתיות האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוונונית של גביה המס - פגעה הנעשית לרוב באמצעות מירמה מתחכם, קשים לאיתור" (ראו גם: רע"פ 6095/06 **צדוק חיים לוי נ' מדינת ישראל** (15.11.2006)).

31. סבורים אנו שקביעת מתחם העונש ההולם כפי שנעשתה על ידי בית משפט קמא היא סבירה ומאוזנת בהתאם לפסיקה הנוגנת, למעשי המערער, למחדלים ולהיקף המחזורים הגדל.

32. גם טענת המערער כי בית משפט קמא לא נתן משקל מספיק להסרת המחדלים, אין בידינו לקבל. כפי שנקבע לא אחת, אין להפריז במשקל שיש ליתן להסרת המחדל:

"**אולם, גם את זאת יש להזכיר: עם כל חשיבותו של פירעון החוב, בסופו של דבר אין מדובר במעשה חסד שעשה הנאשם, אלא בפירעון מה שnituit היה לגבות ממנו גם בדרכים אחרות.** אכן, במקרה הנוכחי פרעו המערערים את חובן של החברות, אולם כאמור, מדובר במאי שהו מעורבים במישרין בbijouן של הערים, ועל כן אף שלסתה המחדל במקרה זה יש להיות משקל, אין להפריז בו עד כדי הימנעות מגזרתו של מאסר בפועל." (ע"פ 2407/05 רון מנ' מדינת ישראל פסקה 5 (11.7.2005))

33. ובדומה לכך פסקנו בעבר בעפ"ג 14-05-26177-2015 **בהרב נ' מדינת ישראל** פסקה 29 (22.2.2015):

"**הסרת המחדל, בדומה לכל מעשה של תיקון תוכאות העבירה ופיזוי הנזק, לא רק שעולה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי, הן הערבי והן הכלכלי, אלא אף מלמדת באופן מובהק על נטילת אחריות והבעת חורתה.** ברוח דומה נאמרו על ידי השופט ח' כהן בע"פ 395/75 צור נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(2) 589 (1973) דברים אלה: "לגביו חובלים ומזיקים, גנבים וגזלנים,

מעלים ורמאים ל민יהם, חשובה החרטה שבמקרה מחלוקת שבלב ובדים. כבר למדנו קדמוניינו שהמתודה על חטאינו וחזר בו לשלם את הגזל, כמוותו כטובל ושרץ בידו (תענית, ט"ז, א' ורש"י שם, ד"ה ואינו חוזר בו); אבל מי שעושה להשבת הגזילה, ייחודי וייחדי וחרטתו חרטה. ושוב: אפילו הניעו את העברי מונעים תועלתיים ואנוכיים גרידא, אין בהם כדי לגרוע מערכת של החזרת הגזילה כעילה להמתתקת דיןנו. עיקר תכליותם של דין העונשין הוא להשליט את החוק; שהופר החוק במעשה גזילה, ראשית השליטה היא בהשבת הגזילה. נוטה אני לומר שдинי הנפשות הולכים אחר דין הממוןנות, כמו שהיוויר הולך אחר הדין. משבאו דין הממוןנות על סיפוקם, שוב דין הנפשות אינם תבענים ואין תאונותיהם قول' האין; לא באו על סיפוקם, יקומו דין העונשין ויעשו את שלהם לגדר הפרצות ולחזק בדק החוק" (עמ' 599).

34. הנה כי כן - עיקר תכליותם של דין העונשין הוא להשליט את החוק. הסרת המחדל והשבת מעשה הגזילה, היא ראשית קיום תכליתו של החוק, ובו מסר ועידוד הן לייחיד והן לרבים למען יפעלו לשם הסרת מחדליים בהם ויקפido על הגשת דוחות במועדים הקבועים בחוק, כמו גם לשם הקלת פועלות הפיקוח והגביה של המס שחוובים לקיומה הכלכלי של מדינת ישראל וחינויים ליכולתה לתכנן ולכלכל את פועלותיה בהתאם לנוטני אמרת.

35. אך ברור הוא כי עידוד הפרט והכלל לדוח במועד ולשלם מס אמרת, עוזר בשמריה על הסolidריות החברתית ועל תחושת השיכנות, האחירות, והערבות ההדידות המתקיימת בין אזרחיה המדינה. הקפדה על ערכיהם של נשייה בנטול ושווין במס לפי חוק, של כל הפרטים השותפים בהםם בארץ, היא לטובות האישית כפרטים ולטובות כלל החברה והציבור הישראלי שהם חלק מהם.

36. לא מצאנו בסיס לטענת המערער כי המשיבה הסכימה לכך שמתחם העונש ההורם יתחיל במאסר על תנאי. כפי שהבהיר המשיבה, טענתה הייתה כי מתחם העונש ההורם **בגין כל אחת מה עבריות יכול** שייהי מאסר על תנאי, אך ברור כי אין זה המתחם כאשר מדובר במספר רב של עבירות, כמו במקרה דן. נוסף כי אף הפסיקת אליה הפנה המערער תומכת במסקנה זו. כך למשל, בرع"פ 8824/21 **אחמד אלטורו נ' מדינת ישראל (27.12.2021)** נקבע מתחם עונשה שנע בין תנאי 8 חודשים לפחות בפועל, וזאת לכל עבירה, ובוסףו של דבר נגזרו בין כל העבריות 8 חודשים של מאסר בפועל, לצד עונשים נלוויים.

37. איננו מתעלמים מ对照检查 הרפואתי של המערער, אך בית משפט קמא הביאו בחשבון בכך שהשיטת על המערער עונש של מאסר בדרך של עבודות שירות וזאת בהתאם למגבליות הרפואיות.

38. גירת העונש על מי שהורשע בביצוע עבירות היא אינדיבידואלית ותלויה בנסיבות, ומיון בגזר הדין של בית משפט קמא בעניינו של המערער מצאנו אותו מפורט ומונומך ואף נוטה לכולא.

39. לא נדרשנו לטענת המערער כי מגיע לו החזר מס בסך חצי מיליון ל"י. טענה זו נטעה בהתאם למכתב של ר' יח' והיא לא הוכחה בבית משפט קמא ובהתאם לטענת המשיבה בספק אם כבר נידונה על ידי פקיד השומה, שכן ב'כ המשיבה הבירה שהדו"חות של המערער לשנים 2018-2017 טרם נקלטו. מבלי לקבוע מסמורות בדבר, נראה כי טרם מוצה ההליך הראשוני בפני רשות המס וגורמי המקטז, ואני סבורים כי זהה המקום לדון בטענות אלו, החורגות מגדרי

40. בסופה של יום נראה כי עונש מסר למשך 4 חודשים לריצוי בעבודות שירות שהוטל על המערער הוא עונש ראוי והולם, אף מקל, ויש בו כדי לאזן-caret בין כלל נסיבות המעשה והעושה, ובכלל זאת היקף העבירות והפגיעה בערכיהם המוגנים מחד, ומайдך נטיית האחריות, הסרת המחדלים, אם כי באיחור, מצבו הכלכלי של המערער ומצבו הרפואי המורכב. בנסיבות אלה אין כל מקום לומר כי עונש המסар לריצוי בעבודות שירות שהוטל על המערער, חורג באופן קיצוני מדיניות הענישה באופן המצדיק את התערבותה של ערכת ערעור.

41. נוכח היקף המוחזרים שלא דוחהו, לא מצוינו מקום להתערב אף בגין הקנס שהושת על המערער. גם בקביעת הקנס ואופן תשולמו, דהיינו פרישת הקנס על פני עשרים תשולמים, התחשב בית משפט כמו במצבו הרפואי והכלכלי של המערער ואיןנו סבורים כי יש מקום להתחשבות והקללה נוספת.

42. סוף דבר הערעור נדחה.

43. המערער יתיצב בפני הממונה על עבודות שירות לקליטה והצבה ביום 1.9.24 עד השעה 08:30. הממונה יהיה רשאי להציב את המערער במקום העבודה בהתאם לשיקול דעתו ללא צורך בהחלטה שיפוטית נוספת.

44. העתק פסק הדין ישלח על ידי המזכירות לממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, י"ז סיון תשפ"ד, 23 يونيو 2024, במעמד המערער
וב"כ עו"ד ברמן וב"כ המשיבה עו"ד הירש.

מיכל ברנט, שופטת בכירה שמואל בורנשטיין, שופט עמית מיכלס, שופט